

Rahoitushakemus Länsi-Uudenmaan ruotsinkielisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kehittämistä tukevaan tehtävään

1. Hakija

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
PL 1
02070 ESPOON KAUPUNKI

2. Vastuhenkilö

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen väliaikaisen valmistelutoimielimen
puheenjohtaja Sanna Svahn

3. Yhteyshenkilö

Elisabeth Kajander
Hankejohtaja, Länsi-Uudenmaan rakenneuudistushanke
PL 1
02070 ESPOON KAUPUNKI
Puh. 040 636 8005
elisabeth.kajander@espoo.fi

4. Hankkeen nimi

Ruotsinkielisen kehittämistoiminnan tukitoiminnon valmistelu.

5. Hankkeen kuvaus ja tavoitteet

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin hakee rahoitusta ruotsinkielisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kehittämisen tukitoiminnon valmistelua koskevan hankkeen toteuttamiseen. Hankkeen tavoitteena on, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on valmius toteuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lakiehdotuksen (HE 241/2020 vp) 33 §:n mukainen hyvinvointialueen tehtävä.

Kukin hyvinvointialue vastaa alueensa sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämisestä sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisten tavoitteiden mukaisesti (32 §). Lisäksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tehtävänä on tukea ruotsinkielisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kehittämistä koko maassa (33 §).

33 §:n säännöskohtaisten perustelujen mukaan Länsi-Uudenmaan tehtävä tarkoittaa tuen antamista muille hyvinvointialueille esimerkiksi verkottamalla ruotsinkielisiä palveluita järjestäviä hyvinvointialueita ja tuottamalla malleja ja materiaalia ruotsinkielisten palveluketjujen ja palvelukokonaisuuksien määrittelystä kaikkien hyvinvointialueiden käyttöön.

Länsi-Uudenmaan tehtävä on erittäin tärkeä ruotsinkielisen sosiaali- ja terveydenhuollon tutkimuksellisen kehittämistyön ja palvelujen integraation sekä hyvinvointialueiden rajat ylittävän sosiaali- ja terveydenhuollon turvaamisen kannalta. Tehtävän menestyksellisen toteuttamisen kannalta ratkaisevaa on resursointi, substanssiagenda ja yhteistyö sekä alueellisten että valtakunnallisten tutkimus-, koulutus- ja kehittämistoimijoiden kanssa.

Kun keväällä 2020 alueille annettiin mahdollisuus hakea valtionavustusta alueensa rakenneuudistuksen valmisteluun, ei ollut vielä ehdotusta siitä, että Länsi-Uusimaa vastaisi sosiaali- ja terveydenhuollon ruotsinkielisen kehittämisen tukemistehtävästä. Ehdotus tehtävän antamisesta Länsi-Uudellemaalle julkistettiin, kun hallitus julkaisi luonnoksensa hallituksen esitykseksi 14.10.2020. Koska juuri tähän tehtävään ei aiemmin ollut mahdollista hakea rahoitusta, olisi nyt tärkeää saada erillinen rahoitus tehtävän valmistelua varten.

Hankkeen sisältönä olisi valmistella maan ruotsinkielisen kehittämistoiminnan tukitoiminto. Tämä tarkoittaa tukitoiminnon rakenteen luomista, yhteistyöverkostojen rakentamista ja tukitoiminnon alustavan substanssiagendan valmistelua sekä kehitetyn tukitoiminnon simulointia ja pilotointia.

Kaksi henkilöä palkataan vastaamaan hankkeesta ja sen toteuttamisesta. Tarvittaessa hankkeelle ostetaan konsultaatioita siinä määrin kuin on tarpeen esimerkiksi lääketieteen, hoitotieteen ja erilaisten erityistason palvelujen asiantuntemuksen varmistamiseksi. Kahden henkilön rekrytointia perustellaan hankkeen toteuttamiseen liittyvän riskikuvan hallinnalla ottaen huomioon, että työ tehdään tiivistetysti vuoden aikana ja sen seurauksena tehostetulla tahdilla. Riskikuva sisältää myös hankkeen lyhentyneen keston takia selvästi korkeamman henkilöstöriskin, joka myös tuo jonkin verran epävarmuutta rekrytointipohjaan. Substanssissa riskienhallinta lähtee siitä, että tällainen tehtävä sisältää lukuisia ja laajoja neuvotteluprosesseja toisaalta eri hyvinvointialueiden ja toisaalta yliopistojen ja korkeakoulujen sekä muiden TKKI-ekosysteemin (tutkimus-, kehittämis-, koulutus- ja innovaatiotoiminta) sidosryhmien kanssa. Kokonaisriskikuva osoittaa, että on perusteltua sitouttaa kaksi henkilöä toimimaan tiiminä asian valmistelussa, neuvotteluprosessien toteuttamisessa ja työn dokumentoinnin hallinnassa. Työntekijöiden tukena toimisi viiteryhmä, jossa olisi edustajia korkeakouluista ja muista tutkimus- ja kehittämissektorin toimijoista sekä muiden kaksikielisten hyvinvointialueiden valmistelusta.

Hankkeen tehtäväkokonaisuudet olisivat seuraavat:

A. Tukitoiminnon rakenne

Hankkeen ensimmäinen tehtäväkokonaisuus koskee tukitoiminnon rakennetta, toimintaedellytyksiä ja resursseja ja sitä seuraavaa simulointia ja pilotointia. Tämä työ toteutetaan yhdessä Länsi-Uudenmaan muun muutosvalmistelun ja väliaikaisen valmistelutoimielimen kanssa sekä yhteistyössä muiden kaksikielisten hyvinvointialueiden valmistelun kanssa.

Tähän tehtäväkokonaisuuteen kuuluvat muun muassa seuraavat asiat:

- Tukitoiminnon rakenteen, ohjauksen, hallinnon, mandaatin, liikkumavaran ja resursoinnin määrittely
- Tukitoiminnon hallinnollisen sijainnin selvittäminen osana laajempaa osaamiskeskusta

B. Verkotot

Ruotsinkielisen kehittämistoiminnan tukemistehtävän valmistelemiseksi ja toteuttamiseksi koko maassa tarvitaan erilaisia verkostoja ja rajapintoja. Verkostoituminen ruotsinkielisten palveluntuottajien sekä tutkimus-, kehittämis- ja koulutusalan suomen- ja ruotsinkielisten toimijoiden kanssa mahdollistaa toimivan TKKI-ekosysteemin.

Hankkeen yhtenä tehtäväkokonaisuutena on rakentaa seuraavat verkostot:

- Verkostot muiden ruotsinkielistä kehittämistoimintaa harjoittavien hyvinvointialueiden kanssa: Ensisijaisesti kaksikieliset hyvinvointialueet ja Helsinki.
- Verkostot ruotsinkielisen TKKI-kentän kanssa: Suomen ruotsinkielisen tutkimuksen ja koulutuksen keskeisiä toimijoita ovat muun muassa Helsingin yliopisto (lääketieteellinen tiedekunta, valtiotieteellinen tiedekunta, Svenska social- och kommunalhögskolan vid Helsingfors universitet), Åbo Akademi, Högskolan på Åland, Novia, Arcada, Practicum, Axxell ja Yrkesakademin i Österbotten. Muita keskeisiä toimijoita ovat Folkhälsan ja Det finlandssvenska kompetenscentret för det sociala området.
- Rajapinnat suomenkieliseen kehittämistoimintaan: Muun muassa hyvinvointialueiden valmisteluhankkeiden oma strategiatyö ja oma kehittämis- ja tutkimustoiminta sekä muut alan toimijat, kuten erilaiset osaamiskeskukset ja tutkimuslaitokset.
- Rajapinnat Pohjoismaiden ja EU:n tutkimus- ja kehittämistoimintaan.

C. Substanssiagenda

Kolmas tehtäväkokonaisuus on valmistella yhdessä muiden kaksikielisten hyvinvointialueiden kanssa tukitoiminnolle alustava substanssiagenda, jotta kehittämistoiminnan sisältö vastaa hyvinvointialueiden omaa strategiatyötä.

Valmistelu tapahtuu tulevien kaksikielisten hyvinvointialueiden ammatillisen tarpeen pohjalta, ja konkreettinen työ tapahtuu yhteistyössä muiden kaksikielisten hyvinvointialueiden valmistelun kanssa.

Selvitettäviä aiheita ovat esimerkiksi digitaaliset työkalut, henkilöstön täydennyskoulutus ja tiedon saatavuus ruotsin kielellä. Valmistelussa otetaan jatkuvasti huomioon tiedolla johtamisen periaatteet, tavoitteena tuottaa mitattavissa olevaa tietoa ruotsinkielisistä palveluista.

6. Hankkeen kohteena oleva väestömäärä

Hanke kattaa kaiken ruotsinkielisen kehittämistoiminnan koko maassa. Hanke koskee siten koko ruotsinkielisen väestön eli noin 290 000 henkilön sosiaali- ja terveydenhuoltoa. Nämä henkilöt ovat pääosin hajallaan kahdeksalla kaksikielisellä hyvinvointialueella.

7. Yhteistyöorganisaatiot

Koko hankkeen puitteissa tehdään yhteistyötä Länsi-Uudenmaan muutosorganisaation, Det finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området -osaamiskeskuksen, Suomen Kuntaliiton ja Svenska Finlands folkting -järjestön kanssa.

Eri tehtävissä tehdään yhteistyötä myös korkeakoulujen ja muiden tutkimus - ja kehittämissektorin toimijoiden sekä muiden kaksikielisten hyvinvointialueiden valmistelun kanssa.

Tällä hankkeella on liittymäkohtia myös Varsinais-Suomen hyvinvointialueen tehtävän valmisteluun koordinoida kaksikielisten hyvinvointialueiden välistä yhteistyösopimusta (sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 39 §), mikä tulee edellyttämään tiettyä yhteistyötä.

8. Aikataulu

Hanke toteutetaan 1.1.2022–31.12.2022 välisenä aikana.

9. Miten ja kenelle hankkeesta tiedotetaan

Hanke toteutetaan Länsi-Uudenmaan muutosorganisaation yhteydessä, jolloin hankkeesta tiedotetaan jatkuvasti muutosorganisaation johdolle, sekä väliaikaistoimielimelle. Myös hyvinvointialueen oman kehittämistoiminnan valmistelulle tiedotetaan jatkuvasti. Hankkeen viiteryhmälle tiedotetaan myös jatkuvasti. Tiedon levittäminen tapahtuu ensisijaisesti kokouksissa.

10. Odotettavissa olevat tulokset

Hankkeen odotettavissa oleva tulos olisi hyvin valmisteltu ja testattu ehdotus, joka sisältäisi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 33 §:n tehtävän toteuttamisen kannalta keskeiset hallinnolliset ja sisällölliset elementit. Käytännössä tämä tarkoittaisi uutta tukitoimintoa, jota aiemmin ei ole ollut sosiaali- ja terveydenhuollon ruotsinkielisessä kehittämistoiminnassa. Tukitoiminnon rakenne ja verkostot mahdollistavat valtakunnallisen yhteistyön ruotsinkielisten palvelujen kehittämiseksi, ja tukitoiminnon substanssiagenda parantaa osaltaan sosiaali- ja terveystieteiden palvelujen laatua pitkällä aikavälillä.

11. Talousarvio

Henkilöstökulut: Kaksi työntekijää (100 %) ajalle 1.1.2022–31.12.2022, 126 000 €
Asiantuntijoiden käyttö (esim. lääketieteessä, hoitotieteessä), 35 000 €
Toimistokustannukset, työvälineet, matkakustannukset, 5 000 €
Yhteensä 166 000 €